

**14 ARALIK 1972 TARİHLİ AVRUPA SOSYAL GÜVENLİK
SÖZLEŞMESİNİN 7 NCI VE 26 NCI MADDELERİ UYARINCA,
5 NISAN 1966 TARİHLİ HOLLANDA KRALLIĞI İLE TÜRKİYE
CUMHURİYETİ ARASINDAKİ SOSYAL GÜVENLİK
SÖZLEŞMESİNİN REVİZYONUNU AMAÇLAYAN
HOLLANDA KRALLIĞI İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ARASINDA ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 24.10.2001 Sayı: 24563)

Kanun No
4715

Kabul Tarihi
17.10.2001

MADDE 1. — 6 Ocak 2000 tarihinde Ankara’da imzalanan “14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı
Maddeleri
Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti
Arasındaki
Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Hollanda Krallığı ile
Türkiye
Cumhuriyeti Arasında**

ANLAŞMA

Hollanda Krallığı Hükümeti
ve
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

4715

17.10.2001

5 Nisan 1966 tarihli Hollanda-Türkiye Sosyal Güvenlik Sözleşmesinde öngörüldüğü şekilde sağlanan sağlık yardımları alanındaki sosyal güvenlik ilişkilerini iyileştirmeyi arzu ederek,

14 Aralık 1972 tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci maddesini göz önünde tutarak,

Anılan Sözleşmenin 26 ncı maddesi hükümleri uyarınca, ikili bir anlaşma akdetmeyi isteyerek,

5 Nisan 1966 tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin bazı hükümlerini değiştirmeyi dileyerek,

aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

KISIM I GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Bu Anlaşmanın uygulanmasında :

- a) “Âkit Taraf” deyimi, bu Anlaşmaya taraf olan devlet,
- b) “Sözleşme” deyimi, 14 Aralık 1972 tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi, anlamına gelir.
- c) Bu Anlaşmada geçen diğer deyimler, Sözleşmenin 1 inci maddesinde kendilerine verilen anlamları taşırlar.

KISIM II HASTALIK VE ANALIK

Madde 2

Bu Anlaşma hükümlerinin yerine getirilmesinde, Sözleşmenin 20 nci, 21 inci, 23 üncü ve 24 üncü maddeleri hükümleri Âkit Taraflar arasındaki ilişkilerde uygulanır.

Madde 3

Bu Anlaşma hükümleri, Sözleşme hükümlerine göre yardımlara hak kazanmak için gerekli şartları yerine getiren kimselere ve bunların aile bireyelerine, bu kimselerin hastalık ve analık yardımları konusunda Âkit Taraflardan birinin mevzuatına tabi olmaları koşulu ile, bu kimselerin veya aile bireyelerinin Âkit Taraflardan birinin ülkesinde ikâmet etmeleri halinde uygulanır.

Madde 4

1. Sözleşmenin 20 nci, 21 inci, 23 üncü ve 24 üncü maddelerinde sözü edilen hallerde, protezler, büyük cihazlar ve büyük önem taşıyan diğer yardımların sağlanması, mutlak acillik halleri hariç, yetkili makamın iznine bağlıdır. Şayet bu sağlık yardımları mutlak bir acillik halinde sağlanmışsa, ikâmet eden veya geçici olarak bulunulan yerdeki kurum, yetkili kuruma durumu derhal bildirir.

4715

17.10.2001

2. Bununla birlikte, şayet sağlık yardımları giderleri götürü ödeme şeklinde iade edilecekse, bu maddenin 1 inci paragrafında belirtildiği şekilde yetkili kurumun iznini almaya ve bildiride bulunmaya gerek yoktur.

3. Âkit Tarafların yetkili makamlarının izni üzerine, 14 Aralık 1972 tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin Ek Anlaşmanın 3 üncü maddesinde sözü edilen irtibat kurumları, bu maddenin 1 inci paragrafının uygulandığı sağlık yardımlarının bir listesini düzenlerler.

Madde 5

Sözleşmenin 20 nci maddesinin 2 nci paragrafı, 23 üncü maddesi, 24 üncü maddesinin 2 nci ve 4 üncü paragrafları hükümleri, ilgili aile bireyelerine, bunların ancak ülkesinde ikâmet ettikleri Âkit Taraf mevzuatına göre sağlık yardımlarından yararlanma hakkına sahip olmamaları halinde, uygulanır.

Madde 6

1. Sözleşmenin 20 nci, 21 inci, 23 üncü ve 24 üncü maddeleri hükümleri uyarınca bir Âkit Taraf kurumunun diğer Âkit Taraf yetkili kurumu hesabına yaptığı sağlık yardımları giderleri, bu sonuncu Âkit Taraf kurumunca iade edilir.

2. Gider iadeleri, bu Anlaşmanın 8 inci maddesinde sözü edilen İdarî Anlaşmada öngörülen usule uygun olarak, ya gerçek giderleri gösteren bir belgenin ibrazı üzerine ya da götürü esasına göre belirlenir ve yapılır.

Bu sonuncu durumda, götürü ödemeler, mümkün olduğu ölçüde, gerçek giderlere tekabül eden ödemeler biçiminde olur.

3. Âkit Tarafların yetkili makamları, diğer ödeme usulleri üzerinde anlaşabilirler veya yetki alanlarına giren kurumlar arasında her nevi gider iadesinden vazgeçebilirler.

Madde 7

Sözleşmenin 21 inci maddesi 2/b paragrafı hükümleri, Âkit Taraflar arasındaki ilişkilerde uygulanmaz.

KISIM III

ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 8

Âkit Tarafların yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulama usullerini, 14 Aralık 1972 tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin Ek Anlaşmaya dayanarak, bir İdarî Anlaşmada tespit ederler.

Madde 9

Sözleşmenin II. Bölümünün uygulanmasında, ilgili kimse, yalnız bir Âkit Taraf mevzuatına tabidir.

Madde 10

Sözleşmenin VII no.lu Ek'inin Kısım VI, D şıkkı hükmü, Türkiye ile Hollanda arasında uygulanmaz.

Madde 11

Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 5 Nisan 1966 tarihinde düzenlenen Sosyal Güvenlik Sözleşmesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I. – 1 inci maddenin (d) paragrafı çıkarılarak, bunun yerine aşağıdaki metin alınmıştır.

“d) “Yetkili Makam” deyimi :

- Hollanda bakımından : Sosyal İşler ve İstihdam Bakanlığı,
- Türkiye bakımından : Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve diğer yetkili Bakanlıklar,
anlamına gelir.”

II. – III. Kısımın, 1 inci Bölümü (hastalık ve analık) ve 4 üncü Bölümü (iş kazaları ve meslek hastalıkları) kaldırılmıştır.

III. – Madde 19 (ilave edilecek) :

“Yardımların diğer yardımlarla çakıştığı durumlarda, yardımların azaltılmasına, durdurulmasına ya da sona erdirilmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanmasında, isteğe bağlı sigorta süreleri ya da böyle sürüler esas alınmak suretiyle sağlanan yardımlar dikkate alınmaz.”

IV. – Madde 22, paragraf 4 (ilave edilecek)

“Bir Âkit Tarafın mevzuatına göre geçen bir yıldan az sigortalılık süreleri için müstakil bir yardım hakkı doğmuyorsa, bu Tarafın Kurumu bu süreler için yardım sağlamakla yükümlü değildir. Bununla birlikte, bu süreler, diğer Âkit Tarafın mevzuatına göre, süre birleştirilmesi suretiyle yardım hakkının doğup doğmadığının belirlenmesinde dikkate alınabilir.”

V. – 1. 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (b) ve (c) bentleri kaldırılmış ve yerlerine aşağıdaki hükümler getirilmiştir.

“b) i- Türk mevzuatı bakımından :

Şayet önceki bent uyarınca hak doğarsa, anılan kurum, önceki bentte sözü edilen usullere göre birleştirilen bütün sigortalılık süreleri yalnız kendi mevzuatına göre geçseydi, ilgili kimse ne miktar yardıma hak kazanacak idiye, o miktarda yardımı resen belirler; Kurum, anılan miktarı esas alarak, riskin meydana gelmesinden önce geçen süreler uzunluğunun, Âkit Taraflar mevzuatına göre riskin meydana gelmesinden önce geçen süreler uzunluğuna oranı ölçüsünde ödenmesi gereken miktarı tespit eder; bu miktar söz konusu kurumca ilgiliye ödenmesi gereken yardım miktarını teşkil eder.

b) ii- Hollanda mevzuatı bakımından :

Şayet önceki bent uyarınca hak doğarsa, anılan kurum, önceki bentte sözü edilen usullere göre birleştirilen bütün sigortalılık süreleri yalnız kendi mevzuatına göre geçseydi, ilgili kimse ne miktar yardıma hak kazanacak idiyse, o miktarda yardımcı resen belirler; Kurum, anılan miktarı esas alarak, riskin meydana gelmesinden önce 15-65 yaş arasında geçen süreler uzunluğunun, Akit Taraflar mevzuatına göre riskin meydana gelmesinden önce 15-65 yaş arasında geçen süreler uzunluğuna oranı ölçüsünde ödenmesi gereken miktarı tespit eder; bu miktar söz konusu kurumca ilgiliye ödenmesi gereken yardım miktarını teşkil eder.

c) i- Türk mevzuatı bakımından :

Ancak, miktarı geçen sürelerle bağlı olmayan yardımlar söz konusu ise, bu miktar önceki bentte sözü edilen “resen” belirlenecek miktar olarak kabul edilir. Bu durumda, söz konusu kurum, ilgiliye ödenmesi gereken yardımın fiili miktarını, uyguladığı mevzuata göre riskin meydana gelmesinden önce geçen sigortalılık süreleri uzunluğunun, ilgilinin veya ölen kimsenin 20 yaşına bastığı tarih (veya 20 yaşından önce Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre işçi niteliğinde sigortalı idiyse, sigortalılığın başlangıç tarihi) ile riskin meydana geldiği tarih arasında geçen süre uzunluğuna oranı tutarında tespit eder.

c) ii- Hollanda mevzuatı bakımından :

Ancak, miktarı geçen sürelerle bağlı olmayan yardımlar söz konusu ise, bu miktar önceki bentte sözü edilen “resen” belirlenecek miktar olarak kabul edilir. Bu durumda, söz konusu kurum, ilgiliye ödenmesi gereken yardımın fiili miktarını, uyguladığı mevzuata göre riskin meydana gelmesinden önce 15-65 yaş arasında geçen sigortalılık süreleri uzunluğunun, ilgilinin veya ölen kimsenin 20 yaşına bastığı tarih (veya 20 yaşından önce Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre işçi niteliğinde sigortalı idiyse, sigortalılığın başlangıç tarihi) ile riskin meydana geldiği tarih arasında 15-65 yaş arasında geçen süre uzunluğuna oranı tutarında tespit eder.”

2. Madde 23, paragraf 2 (ilave edilecek) :

“Yardımların diğer yardımlarla birleşmesi halinde, azaltılması, durdurulması veya kesilmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanmasında, isteğe bağlı sigortalılık süreleri veya bu kabil sürelerle dayalı yardımlar nazara alınmaz.”

3. 23 üncü maddenin 3 üncü paragrafında “c” bendine yapılan atfı yerine “e” bendine yapılan atfı getirilmiştir.

4. 23 üncü maddenin 3 üncü paragrafında “ve 26 ncı maddenin” ibaresi kaldırılmıştır.

VI. – 24 üncü madde kaldırılmış ve yerine aşağıdaki şekilde düzenlenen madde getirilmiştir.

“1. Yaşlılık Sigortası Genel Yasasının (AOW) 13 üncü maddesinin 1 inci paragrafında sözü edilen indirim, kadın eşin veya dul kadının bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce anılan yasaya göre 15-65 yaş arasında sigortalı olmadığı sürelerle uygulanmaz.

2. Yaşlılık Sigortası Genel Yasasının (AOW) 13 üncü maddesinin 2 nci paragrafında sözü edilen indirim, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce aylık sahibinin 15-65 yaşları arasındaki karısının Türkiye’de evlilik boyunca ikâmet etmekle birlikte anılan yasaya göre sigortalı olmadığı sürelerle, bu süreler anılan mevzuata göre geçen sigortalılık süreleri ile aynı zamana rastlamak kaydıyla uygulanmaz.

3. Yaşlılık Sigortası Genel Yasasının (AOW) 45/1 inci maddesi, Dul ve Yetimler Genel Yasasının (ANW) 63 üncü maddesi hükümlerine aykırı olarak, zorunlu sigortaya tabi bir ücretli işçinin Türkiye’de oturan eşi, yalnız ücretli işçinin bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra zorunlu sigortaya tabi olduğu süreler için, isteğe bağlı olarak sigortalanabilir. Bu hak ücretli işçinin zorunlu sigortalılığının sona erdiği tarihten itibaren son bulur.

Ancak, bu hak, ücretli işçinin zorunlu sigortalılığının kendisinin ölümü nedeniyle kesintiye uğraması ve yukarıda sözü edilen eşin yalnız bir (ANW) aylığından yararlanması halinde, son bulmaz. İsteğe bağlı sigortalılık hakkı, her halükarda, isteğe bağlı sigortalının 65 yaşına ulaşmasında son bulur.

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten hemen önce (AOW/ANW) çerçevesinde zorunlu sigortaya tabi bir ücretli işçinin anılan eşi tarafından ödenecek söz konusu isteğe bağlı sigorta primi, zorunlu sigorta priminin tespitine ilişkin hükümlere göre (ve bu takdirde anılan eş, gelirlerini Hollanda’da almış gibi) tespit edilir.

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte veya bu tarihten sonra zorunlu sigortalı olan bir ücretli işçinin anılan eşi ile ilgili olarak prim, (AOW) ve (ANW) uyarınca isteğe bağlı sigorta priminin tespitine ilişkin hükümlere göre tespit edilir.

4. 3 üncü paragrafta sözü edilen hak, ancak;

- Ücretli işçinin anılan eşinin, isteğe bağlı olarak prim ödemek istediğini, Sociale Verzekeringsbank’a, işçinin zorunlu sigortalılık süresinin başladığı tarihten itibaren en çok 1 yıl içinde bildirmiş olması halinde;

- Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte veya bu tarihten önce zorunlu sigortaya tabi olan bir ücretli işçinin anılan eşinin, isteğe bağlı olarak prim ödemek istediğini, Sociale Verzekeringsbank’a, anılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten başlayan en çok 1 yıl içinde bildirmiş olması halinde;

sağlanır.

5. 1 inci, 2 nci ve 3 üncü paragraf hükümleri yaşlılık sigortası konusunda Hollanda’dan gayri bir devlet mevzuatı uyarınca ödenmesi gereken bir aylığın hesabında nazara alınan sürelerle aynı zamana rastlayan sürelerle ve ilgilinin böyle bir mevzuata göre yaşlılık aylığı aldığı sürelerle uygulanmaz.”

VII. – 33 üncü maddenin 2 nci paragrafı kaldırılmış ve yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

4715

17.10.2001

“Aile ödenekleri, çocuğun Hollanda’daki sigortalının ve halkı içinde olmaması halinde, çocuğun bakımını üstlenen kişinin Türk yetkili kurumu aracılığı ve yardımı ile ödeme için talepte bulunması ve çocuğun Türk ülkesinde talep sahibinin ev halkına dahil olması durumunda, çocuğun bakımını üstlenen kişiye ödenebilir.”

Madde 12

1. Âkit Tarafların Hükümetleri bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için lüzumlu olan karşılıklı anayasal usullerin tamamlandığını birbirlerine karşılıklı yazışma yoluyla bildirirler.

2. Bu Anlaşma, son bildirim tarihini izleyen ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

3. Bu Anlaşmanın Nihâî Protokolü, Anlaşmanın tamamlayıcı parçasını teşkil eder.

4. Âkit Taraflar, bu Anlaşmanın yürürlük tarihini Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bildirirler.

Madde 13

Bu Anlaşma, belirsiz bir süre için düzenlenmiştir. Âkit Taraflardan birinin isteği ile feshedilebilir.

Fesih, en geç cari takvim yılının sonundan 6 ay önce bildirilecektir. O takdirde Anlaşma o yılın bitiminde yürürlükten kaldırılacaktır.

Madde 14

Hollanda bakımından, bu Anlaşma, yalnız Avrupa’daki Krallık ülkesinde uygulanır.

Bu Anlaşmayı tasdik etmek üzere, bu hususta Hükümetlerince yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri, Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma 6 Ocak 2000 tarihinde, Ankara’da iki nüsha Fransızca olarak düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti

Hükümeti Adına

İmza

Yaşar OKUYAN

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Hollanda Krallığı

Hükümeti Adına

İmza

S.I.H. GOSES

Hollanda Krallığı Büyükelçisi

NİHAİ PROTOKOL

14 Aralık 1972 tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı maddeleri hükümleri uyarınca, Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti arasında akdedilen 5 Nisan 1966 tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin revizyonunu amaçlayan Anlaşmanın imzalanması sırasında, aşağıda imzası bulunan temsilciler, aşağıdaki hükümleri tespit etmişlerdir:

1. Hollanda mevzuatına göre ödenmesi gereken yardımlardan yararlanma hakkının sağlanması ile ilgili olarak, Sözleşmenin Bölüm III, Kısım 1 hükümleri, Hastalık Sandıkları (Ziekenfondswet) Yasası hükümlerine göre yalnızca sigortalılara uygulanır.

2. Sözleşmenin 24 üncü maddesiyle ilgili olarak, aşağıdaki aylıklar, Sözleşmenin II no.lu Ekinin (Hollanda) “b” bendi ile (İş göremezlik yardımları) “c” bendinde (Yaşlılık yardımı) belirten mevzuata göre ödenmesi gereken aylıklar olarak kabul edilir:

– Kamu göreviyle ilgili aylıklar hakkında 6 Ekim 1966 tarihli Genel Yasa (Staatsblad 6), uyarınca ödenen aylıklar (Algemene Burgelijke Pensioenwet);

– Askerî aylıklar hakkında 6 Ekim 1966 tarihli Genel Yasa (Staatsblad 445), uyarınca ödenen aylıklar (Algemene Militaire Pensioenwet);

– Demiryolu çalışanları hakkında ödenen aylıklara ilişkin 15 Şubat 1967 tarihli Genel Yasa (Staatsblad 138) uyarınca ödenen aylıklar (Sporweg Pensioenwet);

– Hollanda Demiryollarında Hizmet Şartlarına ilişkin Tüzük uyarınca ödenen aylıklar (R.D.V. 1964 N.S.);

– Müstahdemlere ve eski müstahdemlere yaşlılık aylığı ödenmesine ilişkin bir aylık rejimi uyarınca 65 yaşın altındaki kişilere ödenmesi gereken emekli aylığı; ve,

– Devlet tarafından tesis edilen bir rejim uyarınca, veya ön emeklilik uygulamasını öngören bir Toplu İş Sözleşmesi uyarınca, veya “Ziekenfondsraad” (Hastalık Sandıkları Konseyi) tarafından belirlenecek bir rejim uyarınca ön emeklilik çerçevesinde bağlanan aylık.

3. Hollanda’da ikâmet eden ve Sözleşmenin 20 nci maddesinin 2 nci paragrafında sözü edilen aile bireyleri, Sözleşmenin 23 üncü maddesinde sözü edilen kimselerle Sözleşmenin 24 üncü maddesinin 2 nci ve 4 üncü paragraflarında sözü edilen bir ya da birden çok aylık sahibi kimseler veya bunların aile bireyleri, istisnai hastalık giderleri hakkında Genel Yasa (AWSZ) uyarınca sigortalı değildirler.

4. Sözleşmenin 21 inci maddesinin 1 inci paragrafının (a) bendi ile ilişkili olarak, 21 inci maddenin 1 inci paragrafının (a) bendi ve 3 üncü paragrafı hükümleri ile 24 üncü maddesinin 6 ncı paragrafının (a) bendi hükümleri, Âkit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı olan bütün kimselere uyruklarına bakılmaksızın uygulanır.

Anlaşmanın tamamlayıcı parçasını teşkil eden bu Nihai Protokol, Anlaşma ile aynı şartlar dahilinde ve aynı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Protokol, 6 Ocak 2000 tarihinde, Ankara’da da iki nüsha Fransızca olarak düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti

Hükümeti Adına

İmza

Yaşar OKUYAN

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Hollanda Krallığı

Hükümeti Adına

İmza

S.I.H. GOSSÉS

Hollanda Krallığı Büyükelçisi

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
32	90	125
35	110	262/b
72	8	67:73,162:185

I- Gerekçeli 459 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/675